

WYMAGANIA EDUKACYJNE ORAZ KRYTERIA OCENIANIA NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE 7

	Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
		Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe -liryka i gatunki mieszane	Uczeń: - zna treść tekstów obowiązkowych, -relacjonuje treść wiersza - określa rodzaj literacki utworu -wskazuje podmiot liryczny - wskazuje adresata lirycznego - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>renesans,</i> <i>humanizm,</i> <i>fraszka, apostrofa,</i>	Uczeń: - zna treść i problematykę tekstów obowiązkowych, -wypowiada się na temat podmiotu lirycznego -nazywa uczucia podmiotu lirycznego - wskazuje i wypowiada się na temat adresata lirycznego - wskazuje apostrofę i wyjaśnia jej	Uczeń: - interpretuje znaczenie wiersza - wyjaśnia sens puenty utworu - wskazuje kontekst biograficzny utworu - określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu - omawia język wiersza - wyjaśnia metaforyczne znaczenie związków frazeologicznych - interpretuje tytuł	Uczeń: - wypowiada się na temat utworu, - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, interpretuje jego postawę, hierarchię wartości, przedstawia jego punkt widzenia, sposób postrzegania świata i wartości - wypowiada się na temat własnego pojmowania pojęcia „małej ojczyzny” - określa nastrój wiersza i wyjaśnia, jakimi środkami jest on budowany - interpretuje puentę,	Uczeń: - podejmuje dyskusję na tematy związane z utworem i dotyczące jego problematyki - wskazuje konteksty i nawiązania - podejmuje dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia - opracowuje mapę myśli dotyczącą omawianego tematu - tworzy samodzielną wypowiedź pisemną na tematy powiązane z utworem - omawia wybrane teksty kultury

	<p><i>archaizm, hierarchia wartości, neologizm, wiersz biały, wiersz wolny, mała ojczyzna, sonet, personifikacja, puenta, paradoks, ironia, rym, powtórzenie, pieśń, pytanie retoryczne, satyra, romantyzm, pozytywizm, emigracja, ballada</i></p> <p>-wskazuje archaizmy w utworach</p> <p>- zna najważniejsze fakty z życia J. Kochanowskiego, A. Mickiewicza</p>	<p>funkcję</p> <p>- dokonuje podziału wiersza na części tematyczne</p> <p>- wskazuje i podaje nazwy środków stylistycznych użytych w wierszu</p> <p>- przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów występujących w utworze</p> <p>- wskazuje cechy wiersza wolnego</p> <p>- ustala przynależność gatunkową wiersza</p> <p>-charakteryzuje twórczość J. Kochanowskiego A. Mickiewicza,</p>	<p>- omawia funkcję neologizmów w wierszu</p> <p>- omawia znaczenie refrenu dla wymowy wiersza</p> <p>- wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworów J. Kochanowskiego i A. Mickiewicza</p>	<p>przesłanie utworu</p> <p>- podejmuje dyskusję dotyczącą utworu</p> <p>- omawia renesansowy charakter fraszek</p> <p>- omawia związek pomiędzy twórczością autorów (J. Kochanowski, I. Krasicki, A. Mickiewicz, J. Słowacki) a problemami epoki</p>	
<p>Kształcenie literackie i kulturowe</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- zna treść tekstów obowiązkowych,</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- zna treść i problematykę</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- omawia cechy decydujące o</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- podejmuje dyskusję na główne tematy dotyczące</p>	<p>Uczeń:</p> <p>- przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą</p>

<p>-proza</p>	<ul style="list-style-type: none"> - określa rodzaj literacki utworu - określa przynależność utworu/ fragmentów utworu do rodzaju literackiego - podaje nazwę rodzaju narracji - relacjonuje treść utworu/fragmentu utworu - wskazuje wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powieść, powieść kryminalna, nowela, punkt kulminacyjny, emigrant, symbol, wyraz potoczny, kompozycja, przypowieść,</i> 	<p>tekstów obowiązkowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje cechy gatunkowe utworu - zapisuje wydarzenia w punktach - wypowiada się na temat narracji w utworze - omawia świat przedstawiony w utworze - opisuje czas i miejsce akcji - charakteryzuje głównego bohatera utworu/ bohaterów występujących w danym fragmencie utworu - określa typ narracji występującej w danym fragmencie - wskazuje archaizmy i wyjaśnia ich znaczenie -charakteryzuje 	<p>przynależności gatunkowej utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje wewnętrzną przemianę bohatera - omawia relacje panujące między bohaterami - omawia sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera - interpretuje postępowanie bohaterów - omawia funkcję narracji pierwszoosobowej - omawia funkcję wyrazów potocznych w danych fragmentach - interpretuje znaczenie aforyzmów znajdujących się w utworze - omawia funkcje archaizmów w 	<p>utworu</p> <ul style="list-style-type: none"> - formułuje i wyjaśnia przesłanie utworu - analizuje sposób przedstawienia bohaterów - interpretuje słowa bohaterów - rozumie i omawia elementy symboliczne utworu - wypowiada swoją opinię na temat przeczytanego fragmentu - omawia związek pomiędzy twórczością H. Sienkiewicza a problemami epoki 	<p>tematów, motywów zawartych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> - podejmuje dyskusję na tematy związane z utworem i odnosi ją do wybranych tekstów kultury - omawia kontekst historyczny utworu -referuje treść całego utworu na podstawie książki lub filmu
----------------------	---	--	---	--	--

	<i>carpe diem,</i> <i>sentencja,</i> <i>powieść</i> <i>historyczna,</i> <i>archaizm</i> - zna najważniejsze fakty z życia H. Sienkiewicza	twórczość H. Sienkiewicza	utworze - wykorzystuje kontekst biograficzny do analizy utworów H. Sienkiewicza		
Kształcenie literackie i kulturowe -dramat i spektakl teatralny	Uczeń: - przyporządkowuje utwór do rodzaju literackiego - relacjonuje treść dramatu - wskazuje cechy dramatu - określa czas i miejsce akcji - dokonuje podziału bohaterów na bohaterów realistycznych i bohaterów fantastycznych - omawia	Uczeń: - omawia cechy gatunkowe tragedii - dokonuje podziału bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych - charakteryzuje bohaterów utworu - wskazuje wątek główny i wątki poboczne utworu - zapisuje w punktach historię przedstawioną w utworze - wskazuje sceny	Uczeń: - interpretuje tytuł dramatu - wyjaśnia sens motto - opisuje nastrój dramatu - wskazuje cechy romantycznego i fantastycznego w utworze - opisuje bohatera, jego ewolucję, decyzje itp. - wskazuje cechy teatru antycznego	Uczeń: - wyjaśnia, na czym polega tragizm bohatera - wyjaśnia znaczenia symboliczne zawarte w utworze - interpretuje wybrane przedstawienie teatralne - analizuje zakończenie dramatu i omawia jego przesłanie - analizuje sposoby uzyskania odpowiedniego nastroju w dramacie - wypowiada się na temat prawd moralnych przedstawionych w utworze	Uczeń: - analizuje wskazany plakat teatralny - formułuje na podstawie dramatu uniwersalne prawdy o ludzkiej psychice, moralności itp. - omawia nawiązania kulturowe obecne w dramacie - wypowiada się na temat roli reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego - podejmuje dyskusję na temat granic wolności reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego - pisze recenzję przedstawienia teatralnego - podaje przykłady

	<p>specyfikę teatru starożytnej Grecji</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przedstawienie</i> <i>realistyczne,</i> <i>komedia, komizm</i> <i>charakterów,</i> <i>komizm</i> <i>sytuacyjny,</i> <i>komizm słowny,</i> <i>akt, scena,</i> <i>didaskalia,</i> <i>karykatura,</i> <i>bohaterowie</i> <i>pierwszoplanowi,</i> <i>bohaterowie</i> <i>drugoplanowi,</i> <i>bohaterowie</i> <i>epizodyczni,</i> <i>motto, dramat</i> <i>romantyczny,</i> <i>dziady, guślarz,</i> <i>motto, wierzenia</i> <i>ludowe, nauka</i> <i>moralna</i> 	<p>komiczne i tragiczne</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady różnych rodzajów komizmu - wskazuje zmiany, jakie zaszły w rozwoju teatru - rozpoznaje elementy języka teatru w przedstawieniu - omawia specyfikę teatru elżbietańskiego 	<p>obecne współcześnie</p> <ul style="list-style-type: none"> - określa funkcję ironii w dramacie - omawia relacje pomiędzy dramatem a teatrem - wyjaśnia, na czym polega karykaturalne przedstawienie bohaterów - omawia specyfikę teatru współczesnego - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przedstawienie</i> <i>awangardowe,</i> <i>komizm</i> <i>charakterów,</i> <i>komizm sytuacyjny,</i> <i>komizm słowny</i> 		<p>przedstawienia motywów zawartych w utworze w innych tekstach kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> - wybiera dwie adaptacje dramatu i dokonuje ich analizy porównawczej
Pisanie form	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

<p>wypowiedzi - rozprawka</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza, hipoteza, argumenty, akapit</i> - referuje trzy możliwe schematy pisania rozprawki - przedstawia elementy kompozycji wypowiedzi argumentacyjnej - wskazuje cechy dobrze skomponowanego tekstu - wymienia cechy składające się na wewnętrzną spójność wypowiedzi - organizuje tekst, nie zawsze zachowując logikę 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje argumenty do podanego zagadnienia - tworzy plan rozprawki na podstawie podanej dyskusji - porządkuje podaną wypowiedź - wskazuje w podanym tekście zdanie główne akapitu - tworzy wewnętrznie uporządkowane wypracowanie o umiarkowanym stopniu spójności 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy - koryguje dane wypracowanie - formułuje wstęp do wypracowania - tworzy wewnętrznie uporządkowane, na ogół spójne wypracowanie 	<ul style="list-style-type: none"> - pisze rozprawkę, w której zawarta została właściwa teza bądź hipoteza - argumentacja jest wnikliwa, przekonująca i konsekwentna - przedstawiona została własna opinia dotycząca zadanego tematu, ujawniająca szczególną wrażliwość/wnikliwość piszącego - tworzy wewnętrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	<p>bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym redaguje tekst podanej formy wypowiedzi</p>
<p>Kształcenie językowe: recenzja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy, z których składa się recenzja 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć plan recenzji • zredagować podaną formę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyselekcjonować niezbędne informacje przydatne do 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenić poszczególne elementy dzieła • stworzyć obszerną i wyczerpującą recenzję 	<p>bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym potrafi zredagować tekst podanej formy wypowiedzi</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnić recenzję od sprawozdania • podjąć próbę napisania 	wypowiedzi	sporządzenia pełnej dwuczęściowej recenzji	wybranego filmu	
Kształcenie językowe: formy wypowiedzi - przemówienie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy różnych rodzajów przemówień • wymienić elementy niezbędne do przygotowania przemówienia • podjąć próbę napisania 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy, z których powinno się składać dobrze skomponowane przemówienie • przygotować plan przemówienia • zredagować podaną formę wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć strategie zdobycia przychylności słuchaczy, sposoby prezentacji argumentów i formułowania zakończenia przemówienia 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować przykładowe przemówienia pod kątem tematu i stosowanych strategii • wygłosić przemówienie 	bezbłędnie pod względem językowym i merytorycznym potrafi zredagować tekst podanej formy wypowiedzi oraz sugestywnie wygłosić przemówienie
Pisanie form wypowiedzi - charakterystyka	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>charakterystyka, charakterystyka postaci, autocharakterystyka,</i> <i>charakterystyka porównawcza</i> - wskazuje elementy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawia różnice pomiędzy charakterystyką statyczną a charakterystyką dynamiczną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy plan charakterystyki wybranej postaci literackiej bądź filmowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pisze charakterystykę zawierającą opis wyglądu zewnętrznego postaci i wnikliwy opis cech charakteru, konsekwentnie poparty trafnie dobranymi przykładami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy charakterystykę porównawczą dwóch postaci literackich lub filmowych

	składające się na charakterystykę				
Pisanie form wypowiedzi - opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> - wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki - podaje nazwy barw użytych przez malarza - opisuje, co zostało przedstawione na obrazie - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>realizm, źródło światła</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje podział obrazu na części tematyczne - wskazuje głównych bohaterów obrazu - opisuje postacie przedstawione na obrazie i ich emocje - wypowiada się na temat strojów bohaterów - omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji - redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu - omawia kolorystykę dzieła - przedstawia na podstawie wybranych źródeł cechy impresjonizmu - odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów występujących na obrazach - interpretuje gesty bohaterów obrazu - omawia rolę 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji - redaguje pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne i posługując się bogatym słownictwem - wyraża swoją opinię na temat obrazu - wskazuje cechy impresjonizmu na obrazie - wnikliwie przedstawia przy opisie dzieła sztuki elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy arcyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość - omawia konteksty (biblijny, mitologiczny itp.) - interpretuje wymowę dzieła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - porównuje obraz z innymi tekstami kultury - omawia wybrany obraz impresjonistyczny

			światła na obrazie		
Formy wypowiedzi - dyskusja	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dyskusja, stanowisko (teza), argument, kontrargument, sofizmat</i> - wskazuje cele podjęcia dyskusji - wymienia cechy dobrego dyskutanta	- wskazuje w podanym tekście argumenty i kontrargumenty - wskazuje w podanej dyskusji nieuczciwe chwytły	- formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy -dyskutuje z zachowaniem zasad kultury	- bierze udział w debacie - wyjaśnia swoje stanowisko i uzasadnia je	- potrafi sugestywnie przekonać uczestników do swojego stanowiska
Nauka o języku - fonetyka - akcent wyrazowy	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głoska, spółgłoska, samogłoska, litera, upodobnienia fonetyczne, ubezdzwięcznienia, udźwicznienia, upodobnienia wsteczne i postępowe,</i>	- określa funkcję głoski <i>i</i> w podanych wyrazach - zapisuje wymowę wyrazu i wskazuje różnice pomiędzy wymową a pisownią - na ogół poprawnie wymawia wyrazy - wskazuje	- dokonuje poprawnego podziału wyrazu - poprawnie wymawia wyrazy - wskazuje wyrazy, w których wolno lub należy upraszczać grupy spółgłoskowe - wskazuje wyrazy, w których nie wolno upraszczać grup spółgłoskowych	- koryguje błędy w wymowie i wyjaśnia ich przyczynę - stosuje w wypowiedzi wyrazy, w których akcent pada na 3. i 4. sylabę od końca	- prawidłowo stosuje akcent wyrazowy i zdaniowy w wypowiedziach ustnych i pisemnych

	<p><i>upodobnienia wewnątrzwyrazowe, upodobnienia międzywyrazowe, utrata dźwięczności w wygłosie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> - dokonuje podziału wyrazu na głoski - wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski - wskazuje spółgłoski powodujące upodobnienia - przedstawia zasady stosowania akcentu wyrazowego</p>	<p>kierunek upodobnienia w podanych wyrazach - wskazuje upodobnienia międzywyrazowe w podanym tekście - poprawnie akcentuje przeczytane wyrazy</p>	<p>- wskazuje rzeczowniki, w których akcent pada na 3. sylabę od końca</p>		
--	---	--	--	--	--

<p>Nauka o języku – - części mowy, czasownik</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czasownik osobowy, czasownik nieosobowy, czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> - wymienia, przez co odmienia się czasownik - odróżnia formy nieosobowe czasownika od form osobowych</p>	<p>- określa formy gramatyczne czasownika - uzupełnia zdania czasownikami w odpowiedniej formie</p>	<p>- redaguje zdania z nieosobowymi formami czasownika zakończonymi na -no, -to - przekształca zdania, używając odpowiedniej formy czasownika</p>	<p>- modyfikuje wypowiedź za pomocą zmiany aspektu - sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form czasownika</p>	<p>- redaguje instrukcję, w której wykorzystuje czasowniki w trybie rozkazującym - odmienia czasowniki kłopotliwe</p>
<p>Nauka o języku - strona czynna i bierna czasownika</p>	<p>- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>strona czynna, strona bierna, wykonawca czynności, obiekt czynności, czasownik przechodni, czasownik</i></p>	<p>- przekształca zdania ze strony czynnej na bierną i odwrotnie - odróżnia czasowniki przechodnie od czasowników nieprzechodnich - wskazuje wypowiedzi, w</p>	<p>- wskazuje, w jakich okolicznościach używamy strony biernej - odnajduje w tekście czasowniki w stronie biernej i wyjaśnia, w jakim celu zostały użyte</p>	<p>- używa strony biernej w tekstach oficjalnych, np. w stylu urzędowym</p>	<p>- w sposób celowy stosuje stronę bierną i czynną w wypowiedziach ustnych i pisemnych</p>

	<p><i>nieprzechodni</i> - przedstawia zasadę tworzenia strony biernej czasownika</p>	<p>których najważniejszą rolę odgrywa wykonawca czynności oraz te, w których najistotniejszy jest obiekt czynności</p>			
<p>Nauka o języku - imiesłowy</p>	<p>- przedstawia klasyfikację imiesłów - wskazuje imiesłowy w tekście - wymienia zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami</p>	<p>- tworzy imiesłowy od podanych czasowników - odmienia imiesłowy przymiotnikowe - stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami - tworzy imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i></p>	<p>- przekształca zdania podrzędne w imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe z określeniami - przekształca wskazane zdania na konstrukcje z imiesłowami przysłówkowymi - zastępuje określenia oznaczające cechy z imiesłowami z przeczeniem <i>nie</i></p>	<p>- wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłów - redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłów - redaguje tekst z użyciem imiesłów z przeczeniem <i>nie</i></p>	<p>- w sposób celowy i bezbłędny stosuje imiesłowy w wypowiedziach ustnych i pisemnych</p>

<p>Nauka o języku- zdania</p> <p>- zdania złożone - rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie - zasady interpunkcyjne w zdaniach złożonych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje zdania złożone - wymienia rodzaje zdań złożonych - odróżnia zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie - wskazuje spójniki, przed którymi należy postawić przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie -wymienia zasady stosowania przecinków w zdaniach złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje pytanie, na które odpowiadają dane zdania podrzednego - podaje nazwy rodzajów zdań złożonych - wskazuje zdania złożone współrzędnie i określa ich typy -przyporządkowuje zdania współrzędne stosownie do podanego wykresu - wskazuje zdania podrzędne przydawkowe i formułuje do nich pytania - wskazuje zdania podrzędne dopełnieniowe i formułuje do nich pytania - wskazuje zdania złożone współrzędnie, w których brakuje 	<ul style="list-style-type: none"> - przyporządkowuje wykresy do zdań - sporządza wykresy zdań złożonych współrzędnie -formułuje zdania podrzędne i stawia przecinki w odpowiednich miejscach 	<ul style="list-style-type: none"> - sporządza wykresy zdań złożonych i podaje nazwy typów zdań podrzędnych - przekształca tekst, stawiając przecinki w odpowiednich miejscach 	<ul style="list-style-type: none"> - w wypowiedziach ustnych i pisemnych celowo i bezbłędnie stosuje różne rodzaje wypowiedzeń
--	--	--	---	--	---

		przecinków			
Nauka o języku - wypowiedzenie wielokrotnie złożone	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wypowiedzenie wielokrotnie złożone, zdanie główne</i> - dokonuje podziału wypowiedzeń wielokrotnie złożonych na wypowiedzenia składowe	Uczeń: - wskazuje zdanie główne w wypowiedzeniu złożonym - stosuje odpowiednią interpunkcję w zdaniach wielokrotnie złożonych	Uczeń: - sporządza wykres zdania wielokrotnie złożonego - przekształca grupy zdań pojedynczych w wypowiedzenia wielokrotnie złożone	Uczeń: - dokonuje opisu składniowego sporządzonego wykresu - koryguje zbyt długie wypowiedzenia wielokrotnie złożone	- w wypowiedziach ustnych i pisemnych celowo i bezbłędnie stosuje różne rodzaje wypowiedzeń
Nauka o języku - mowa niezależna i zależna	Uczeń: - wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna, mowa niezależna</i> - wyjaśnia różnice pomiędzy mową	Uczeń: - w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną - zapisuje dowolny dialog w formie mowy zależnej	Uczeń: - redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej	Uczeń: - przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie	- w wypowiedziach ustnych i pisemnych celowo i bezbłędnie stosuje mowę zależną i niezależną

	niezależna a mową zależną	- przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję			
Nauka o języku - słowotwórstwo, wyrazy pochodne, rodziny wyrazów, przedrostki i przyrostki, skrótowce i skróty, wyrazy złożone	- wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy, kategoria słowotwórcza, czasowniki dokonane, stopień wyższy i najwyższy przymiotników oraz przysłówków, rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność, skrótowiec, skrót,</i>	- wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych - tworzy przymiotniki od rzeczowników - przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej - wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny - wskazuje wyraz podstawowy w parze wyrazów pokrewnych - zapisuje wyrazy, stosując odpowiednie przedrostki - zapisuje wyrazy z odpowiednimi	- wskazuje w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny - wskazuje formant w wyrazie pochodnym - tworzy czasowniki dokonane poprzez dodanie przedrostków - tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotników i przysłówków - podkreśla rdzeń i wskazuje oboczności w rodzinie wyrazów - w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przedrostków z-, s-	- dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów - tworzy wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych - sporządza wykresy rodziny wyrazów - tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przedrostkami s-, z- oraz przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki - zastępuje podane nazwy właściwymi skrótowcami - używa wyrazów złożonych w odpowiednim kontekście	- w wypowiedziach ustnych i pisemnych celowo i bezbłędnie wykorzystuje wiedzę słowotwórczą

	<p>wyraz złożony, złożenie, zrost</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia <p>kategorie słowotwórcze</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje cechy decydujące o pisowni przedrostków z-, s- - wymienia <p>rodzaje skrótowców</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedstawia <p>zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymienia zasady stosowania skróconego zapisu - referuje zasady tworzenia <p>wyrazów złożonych i wymienia ich typy</p>	<p>przyrostkami</p> <ul style="list-style-type: none"> -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki - odnajduje <p>skrótowce w tekście</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia <p>znaczenie skrótowców i skrótów</p> <ul style="list-style-type: none"> - objaśnia <p>znaczenie wskazanych wyrazów złożonych</p> <ul style="list-style-type: none"> - odróżnia zrosty od złożzeń 	<p>oraz przyrostków</p> <ul style="list-style-type: none"> -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki - poprawnie stosuje <p>skrótowce w zdaniu</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawnie zapisuje <p>skrótów podanych wyrażeń</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzy poprawne <p>przymiotniki złożone</p>		
--	--	---	--	--	--